

עת"א 27764/06/16 - אבי דולב (אסיר נגד מדינת ישראל, ועדת השחרורים בכלא צלמון

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
07 יולי 2016

עת"א 27764-06-16 דולב(אסיר) נ' מדינת ישראל

בפני	כב' הנשיא ד"ר אברהם אברהם
	כב' סגן הנשיא זיאד הוארי
	כב' השופט יוסף בן חמו
עותרים	אבי דולב (אסיר)
נגד	
משיבים	מדינת ישראל ועדת השחרורים בכלא צלמון

עתירה כנגד החלטת ועדת השחרורים על פי סעיף 25 לחוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א-2001, מיום 06.06.2016

פסק דין

1. העותר נושא מאסר ראשון בן 50 חודש בשל הרשעתו בעבירות של זיוף ומרמה. משמלאו שני שלישים לנשיאת עונש המאסר ביקש העותר להשתחרר על תנאי, ובהחלטתה מיום 18.05.2015 דחתה ועדת השחרורים את בקשתו, כשהיא מציינת כי העותר לא שילם את הפיצויים לקורבנותיו כפי שנקבע בגזר דינו. סמוך לאחר מכן פנה העותר לבית המשפט המחוזי במחוז המרכז בבקשה להכריז עליו פושט רגל.

ביום 02.12.2015 דחתה ועדת השחרורים את בקשת העותר לקיום דיון נוסף לאחר שהובהר לה, כי העותר הגיע להסדר חוב מול המרכז לגביית קנסות, אך לא מילא אחר תנאי ההסדר. ביום 21.06.2015 קיבלה ועדת השחרורים את בקשת העותר לקיום דיון נוסף בעניינו. לאחר מכן, ניתן צו כינוס בעניינו.

לאחר דיון שנתקיים ביום 06.06.2016 דחתה הועדה את הבקשה להשתחרר על תנאי, החלטה מושא העתירה הנוכחית.

2. בהחלטתה ציינה הועדה הנכבדה את החלטותיה הקודמות ואת העובדה כי העותר הורשע במסגרת הסדר טיעון, אשר תנאיו כללו תשלום פיצויים למתלוננים אשר טרם שולמו. הועדה הפנתה לפסק הדין עת"א (נצרת) 2504-05-16 **עמרני נ' שירות בתי הסוהר** (22.05.2016) (הרכב בראשות כב' סגן הנשיא ב' ארבל, ולהלן: "**עניין עמרני**"), שקבע כי כאשר נמנע אסיר מלפצות את קורבנותיו, אין להרהר אחר קביעת ועדת שחרורים אשר דוחה את בקשתו. נוסף על כך ציינה הועדה הנכבדה מידע מודיעיני אשר הוצג בפניה, ממנו עולה כי העותר ממשיך לנהוג בצורה עבריינית גם בתוך כתלי בית הסוהר. משום כל הטעמים הללו דחתה הועדה הנכבדה את בקשת העותר להשתחרר על

עמוד 1

תנאי.

3. על החלטה זו מלין העותר, בעתירה שהניח לפנינו. הוא מפנה לכך, שהתנהגותו בעת ריצוי עונשו הייתה ללא דופי; גורמי הטיפול בשב"ס ציינו את תפקודו התקין; הוא סיים טיפול פרטני וקבוצתי בן עשרה חודשים; שיפר את יחסיו עם בני משפחתו והתמודד באומץ עם סוגיות של זהות אישית. העותר ציין עוד את חרטתו הכנה על מעשיו, והביע אמפתיה לקורבנותיו. נוסף על כך ביקש העותר להפנות לתוכנית רש"א שהוכנה עבורו, שבחנה את כלל ההיבטים הרלוונטיים ותמכה בבקשתו.

מוסיף העותר וטוען בעתירתו, כי אין הוא מסוגל כלכלית לשלם את הפיצויים לקורבנותיו בשל סכך כלכלי שהביאו לכדי פשיטת רגל. בתוך כך הוא מפנה לעובדה, כי במסגרת צו הכינוס שניתן בעניינו הוא חויב בתשלום חודשי הכולל את סכום הפיצויים לקורבנותיו. הוא ממשיך ועומד על החשיבות בהליכי פשיטת הרגל, שהינם הליכים סוציאליים אשר נועדו לשקם חייבים עפ"י יכולתם הכלכלית, ומדגיש כי זה הוא האינטרס של קורבנותיו כי הוא ישוב וישתלב במעגל העובדה וישלם את חובותיו תחת עינו הפקוחה של הכונס הרשמי.

העותר מלין עוד על המשקל שנתנה הועדה למידע המודיעיני בעניינו, אשר אינו עולה בקנה אחד עם הסכמת של גורמים בשב"ס לאפשר לו להשתחרר לחופשות ממאסרו.

3. המשיבה מתנגדת לשחרורו על תנאי של העותר, ותומכת בהחלטת ועדת השחרורים. לשיטתה אין לראות בהחלטה זו חוסר סבירות קיצוני, והרי זה הוא המבחן להתערבותו של בית המשפט בהחלטת ועדת השחרורים. היא מוסיפה ומבארת, כי העותר לא שילם עד היום ולו שקל על חשבון חובו לקורבנותיו, חוב העומד היום על סך של ₪ 612,286. עוד מציינת המשיבה את העובדה, כי במהלך חודש אוקטובר 2015 הגיע העותר להסדר פריסת חוב מול המרכז לגביית קנסות, אך לא עמד בו. לכך היא מוסיפה את המידע המודיעיני, שלעצמו עשוי להצדיק מניעת שחרורו של העותר על תנאי.

4. לאחר שעיינו בתיק ועדת השחרורים, בכתב העתירה ובתשובה שניתנה לה, ושקלנו בטענות הצדדים, לא מצאנו להתערב בהחלטת הועדה הנכבדה. כלל הוא, כי התערבותו של בית המשפט בהחלטתה של הועדה, אשר לה נתונה הסמכות לשחרורו על תנאי של אסיר, שמורה למקרים בהם מתאפיינת ההחלטה בחוסר סבירות קיצוני. אין אנו יושבים בדין כערכאת ערעור, וממילא אין אנו תרים אחר שגגה משפטית שנפלה בהחלטה, כי אם, כאמור, מעבירים תחת שבט הביקורת השיפוטית את החלטתה של הועדה, שמא אין היא סבירה באורח קיצוני. מסקנתנו בערבו של יום הינה, כאמור, כי החלטת ועדת השחרורים לא נפגמה בפגם זה.

5. מכאן לעיצומם של דברים. אכן, לכך זכות עומדות לעותר עובדות אחדות, ובהן העובדה כי זה הוא לו מאסרו הראשון, ובמהלך מאסרו הוא נטל חלק בתהליך טיפולי. ראינו גם את חוות דעתה של רש"א, שלא שללה את האפשרות לשחרורו על תנאי. יחד עם כל אלה, במרכז הנמקתה של ועדת השחרורים עמדה העובדה כי העותר נמנע מתשלום, ולו חלקי או מועט, של הפיצויים שבהם הוא חויב בגזר הדין. וחשוב להזכיר, תשלומם של פיצויים הינו שיקול מן השיקולים שעל הועדה לשקול, כך מורה לנו סעיף 9(1) לחוק שחרור על תנאי ממאסר, תשס"א-2001.

העותר טוען כי לאור הכרזתו כפושט רגל, מניעתו לשלם את הפיצויים לקורבנותיו היא אובייקטיבית, ומשכך אין לזקוף את אי התשלום לחובתו. אלא שהפסיקה תמכה לא אחת בהחלטות ועדות שחרורים אשר דחו בקשות לשחרור מוקדם, בין היתר מן הטעם שהפיצויים לקורבנות לא שולמו, ואף בנסיבות בהן העותר ניצב בפני קושי כלכלי אובייקטיבי

(ראו למשל פסק דינו של כב' השופט דנצינגר ברע"ב 2669/10 רווח נ' **מדינת ישראל**, (29.4.2010)). גישה זה קיבלה ביטוי ביתר שאת בעבירות של מרמה וזיוף, ואף כשהאסיר היה מצוי על סיפם של הליכי פשיטת רגל (ראו למשל עת"א (מרכז) 37109-09-10 **היועמ"ש נ' דמרמרי**, (04.11.2010); עת"א (מרכז) 43171-02-12 **היועץ המשפטי לממשלה נ' ועדת השחרורים** (03.04.2012)).

אגב כך נציין, כי פסק הדין בעניין עת"א 6123-10-12 **שוורץ נ' ועדת השחרורים** (29.01.2013) אליו הפנה העותר אינו יכול לסייע בידו, כיוון שהנדון אינו דומה לראיה, שכן במקרה דשם מדובר היה בעותר במצב סיעודי, וכאשר הבקשה לפשיטת רגל הוגשה שלא ביוזמתו, ועוד טרם שהחל בריצוי עונשו.

6. בענייננו, במניין השיקולים יש למנות את העובדה כי רכיב הפיצויים שבגזר הדין ניתן במסגרתו של הסדר טיעון לו הסכים העותר, כאשר התנעורתו כעת ממילוי חלקו בהסדר מהווה טעם לפגם. לכך נוספת העובדה, כי גם לאחר שהגיע להסדר פריסת החוב מול המרכז לגביית קנסות, נמנע העותר מתשלום החוב או חלק ממנו, וזאת **טרם** ניתן צו הכינוס בעניינו. עובדה זו מצביעה אף היא על רצון לחמוק מתשלום הפיצויים. עוד ייאמר, כי יוזמת העותר לפתוח בהליך פשיטת רגל סמוך לפני הדיון בבקשתו להשתחרר על תנאי אינה באה בחלל ריק בהתחשב בטיב העבירות בהן הוא הורשע: מעשי המרמה שיוחסו לו נפרסו על פני שנים ארוכות בהן הוא היתל בקרבנותיו, ניצל את תמימותם, ובחר במרמה כדרך חיים. התנהלות זו מהווה אבן בוחן נוספת להתייחסות אל הקושי הכלכלי לו טוען כעת העותר, ולנפקויותיו לעניין השחרור המוקדם (לעניין ההתייחסות אל עברייני מרמה בהקשר של אי תשלום פיצויים השוו עניין עמרני לעיל).

לכל אלה נוסיף את המידע המודיעיני, ממנו עולה כי העותר המשיך בפעילות עבריינית גם בעת נשיאת עונש המאסר, טעם שעשוי היה לשמש, הוא לבדו, על מנת לדחות את בקשתו של העותר להשתחרר על תנאי.

7. משום כל הטעמים הללו לא מצאנו את החלטת ועדת השחרורים בלתי סבירה באורח קיצוני. על כן אנו דוחים את העתירה.

ניתן היום, א' תמוז תשע"ו, 07 יולי 2016, בהעדר הצדדים.

ד"ר אברהם אברהם, נשיא זיאד הווארי, סגן נשיא יוסף בן חמו, שופט